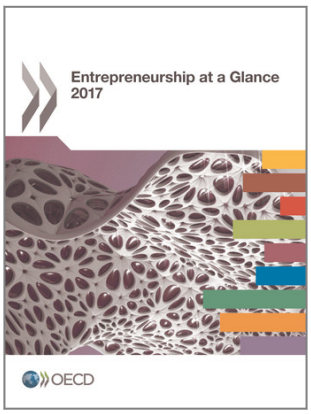
OECD *Multilingual Summaries*
Entrepreneurship at a Glance 2017

Summary in Slovenian

Preberite celotno knjigo na: 10.1787/entrepreneur_aag-2017-en

Pogled na podjetništvo 2017

Povzetek v slovenščini

V večini držav OECD, za katere so na voljo podatki, število na novo odprtih podjetij še naprej narašča in je v mnogih državah nad najvišjimi vrednostmi iz obdobja pred krizo, kar kaže, da se morebitni dolgoročni upadi v podjetništvu verjetno zmanjšujejo.

Izboljšanje stečajnih trendov krepi znake rasti v podjetniškem okolju. Do konca leta 2016 se je v večini držav število stečajev vrnilo na ali pod stopnje iz obdobja pred krizo. Tudi v državah, v katerih je bilo število stečajev še naprej višje kot leta 2007 – zlasti v Islandiji, Italiji in Španiji – prvi trendi v letu 2017 začenjajo kazati izboljšanje.

Storitve so pomemben spodbujevalec ustvarjanja podjetij

V vseh državah članicah OECD je stopnja ustvarjanja novih podjetij v storitvah prehitela stopnjo novih industrijskih podjetij, pri čemer so leta 2014 prva prispevala približno dve tretjini vseh delovnih mest, ki so jih ustvarila nova podjetja. Po drugi strani so v večini gospodarstev nova industrijska podjetja prispevala manj kot 15 % novih delovnih mest. Poleg tega se je med letoma 2008 in 2014 zaposlovanje v proizvodnji zmanjšalo v vseh državah OECD z izjemo Luksemburga in Nemčije.

Stopnja zaposlenosti se je v številnih državah prav tako izboljšala, pri čemer so bila v večini držav mala in srednje velika podjetja (MSP) – tako nova kot stara – glavni spodbujevalec rasti. Znotraj proizvodnje je rast zaposlovanja v velikih podjetjih v evrskem območju, ki jih je kriza prizadela manj kot MSP, še naprej višja kot v MSP. V Združenih državah velja nasprotno, saj rast zaposlovanja v obdobju po krizi v največji meri poganjajo velika podjetja v storitvenem sektorju.

Razlike v produktivnosti med velikimi in manjšimi podjetji se med državami in sektorji močno razlikujejo. Na splošno so sicer razlike v produktivnosti v storitvenem sektorju precej manjše kot v proizvodnji. Praviloma pomenijo večje razlike v produktivnosti tudi večje razlike v plačah – v Nemčiji so na primer velika podjetja izplačala dodatke k plači v višini več kot 50 % plač v srednje velikih podjetjih in več kot dvakrat več kot v malih in mikro podjetjih – rast v storitvenem sektorju bi tako lahko pomagala zmanjšati obseg porazdelitve plač v celotnem gospodarstvu.

Bolj podjetniški storitveni sektor bi lahko pomagal tudi pri nadaljnjem zmanjševanju neenakosti med spoloma, saj ženske v zagonskih podjetjih v storitvenem sektorju sodelujejo pogosteje kot moški. V zadnjih desetih letih se je vrzel med deležema samozaposlenih moških in žensk zmanjšala v skoraj vseh državah. Kljub temu so med spoloma še naprej znatne razlike: v državah OECD je samozaposlena vsaka deseta zaposlena ženska, kar je malo več kot polovica deleža samozaposlenih moških (17 %).

Razlike v plačah v proizvodnji se povečujejo v mnogih državah

V številnih državah je rast produktivnosti dela v MSP v proizvodnem sektorju po krizi zaostajala za velikimi podjetji, kar je poslabšalo obstoječe razlike v produktivnosti, zlasti v Belgiji, na Češkem, v Nemčiji,

Latviji in na Slovaškem. Posledično so se razlike v plačah med velikimi in manjšimi proizvodnimi podjetji v obdobju 2008–2014 povečale v vseh vzhodnoevropskih državah članicah OECD (razen na Poljskem), v baltskih državah, na Norveškem in v Združenem kraljestvu.

Digitalna orodja so ponudila nove poti in odprla nove trge za mikropodjetnike

Razvoj cenovno dostopnih digitalnih orodij in platform je prinesel nove priložnosti za mikropodjetja, da se vključijo na tuje trge na način, ki bi bil nekoč nepredstavljiv.

Novi podatki Raziskave o prihodnosti poslovanja (Future of Business Survey), skupne mesečne ankete za MSP z digitalno prisotnostjo v izvedbi Facebooka, OECD in Svetovne banke, kažejo, da se lahko celo podjetniki tipa “samo jaz” (samozaposleni brez zaposlenih) z izkoriščanjem digitalnih orodij ukvarjajo z izvozom kot svojo glavno poslovno dejavnostjo, kljub majhnemu obsegu. Dve od treh izvoznih podjetij sta odgovorili, da je več kot polovica njihove mednarodne prodaje odvisna od spletnih orodij, in skoraj polovica (45 %) je dejala, da je od spletnih orodij odvisne več kot 75 % njihove mednarodne prodaje.

Najnovejši podatki Raziskave o prihodnosti poslovanja prav tako potrjujejo predhodne ugotovitve, da so podjetja, ki trgujejo mednarodno, bolj optimistična glede svojega trenutnega stanja in prihodnosti ter je zanje tudi bolj verjetno, da imajo pozitivna pričakovanja glede ustvarjanja novih delovnih mest. To velja tudi za podjetnike “samo jaz”, ki trgujejo. Po drugi strani raziskava odkriva tudi, da velika podjetja stanje svojega poslovanja na splošno ocenjujejo bolj pozitivno kot manjša podjetja. V tem se zrcalijo pomembni izzivi, s katerimi se soočajo mikropodjetja pri vodenju in širjenju svojega poslovanja, kot so skladnost s predpisi, zagotavljanje financiranja, pridobivanje in ohranjanje kvalificiranih zaposlenih ter iskanje poslovnih partnerjev.

Pojavljanje “občasnih delavcev”

Splošen trend v večini držav je rast števila samozaposlenih, ki delajo le krajši delovni čas. Samozaposlenost s skrajšanim delovnim časom se je v zadnjem desetletju znatno povečala – to je deloma odsev novih priložnosti, ki jih nudi pojav “občasne ekonomije”, to je vedno večje razširjenosti fleksibilnih ureditev zaposlovanja, ki dopolnjujejo ali nadomeščajo delovna mesta za polni delovni čas. Občasno delo sicer ni nekaj novega (zabavna industrija se na primer od nekdaj zanaša nanje), a jih danes ponuja in zahteva večja in bolj raznolika skupina ljudi, pokrivajo pa tudi večje število storitev kot kdajkoli prej.

Splošen trend v večini držav je rast števila samozaposlenih, ki delajo le krajši delovni čas. Samozaposlenost s skrajšanim delovnim časom se je v zadnjem desetletju znatno povečala – to je deloma odsev novih priložnosti, ki jih nudi pojav “občasne ekonomije”, to je vedno večje razširjenosti fleksibilnih ureditev zaposlovanja, ki dopolnjujejo ali nadomeščajo delovna mesta za polni delovni čas. Občasno delo sicer ni nekaj novega (zabavna industrija se na primer od nekdaj zanaša nanje), a jih danes ponuja in zahteva večja in bolj raznolika skupina ljudi, pokrivajo pa tudi večje število storitev kot kdajkoli prej.

Pojav občasnih delavcev prinaša nova vprašanja o primernosti stopenj ali deležev samozaposlenih kot približka za velikost podjetništva, saj odnos med občasno ekonomijo in podjetniško dejavnostjo nikakor ni očiten. Sodelujoči v občasni ekonomiji so sicer lahko mali podjetniki, vendar številni občasni delavci nudijo storitve pod pogoji, ki so zelo podobni pogojem konvencionalno zaposlenih delavcev, zlasti zaradi izostanka podjetniškega tveganja.Hkrati je fleksibilnost, ki jo nudi občasno delo, pogosto v nasprotju s tradicionalno zaposlenostjo z rednim plačilom in lahko spodbudi podjetnike začetnike, da uresničijo svoje zagonske ideje ter si pri tem lahko še vedno krijejo življenjske stroške.

Obstajajo torej merski izzivi pri ocenjevanju prispevka občasnih delavcev k podjetništvu, pri čemer nekatere ugotovitve kažejo, da občasna ekonomija včasih lahko zmanjša podjetniško dejavnost, zlasti ko njene platforme služijo kot nadomestilo za podjetništvo nizke kakovosti namesto kot dopolnilo podjetništvu visoke kakovosti.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Preberite celotno angleško različico na OECD iLibrary!!

© OECD (2017), *Entrepreneurship at a Glance 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/entrepreneur_aag-2017-en